

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 186 (XXX) — Nr. 307

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 5 aprilie 2018

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
LEGI ȘI DECRETE	
83. — Lege pentru aderarea României la Protocolul referitor la privilegiile și imunitățile Autorității Internaționale privind Spațiile Submarine, adoptat la Kingston la 27 martie 1998, care a intrat în vigoare la 31 mai 2003.....	2
Protocol referitor la privilegiile și imunitățile Autorității Internaționale privind Spațiile Submarine	2–5
328. — Decret privind promulgarea Legii pentru aderarea României la Protocolul referitor la privilegiile și imunitățile Autorității Internaționale privind Spațiile Submarine, adoptat la Kingston la 27 martie 1998, care a intrat în vigoare la 31 mai 2003	5
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
M.38. — Ordin al ministrului apărării naționale pentru aprobarea Regulamentului privind descrierea, compunerea și portul, pe timp de pace, al uniformelor militare ale personalului din Ministerul Apărării Naționale	6
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 2 din 8 februarie 2018 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală)	7–16

LEGI ȘI DECRETE**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****CAMERA DEPUTAȚILOR****SENATUL****LEGE****pentru aderarea României la Protocolul referitor la privilegiile și imunitățile Autorității Internaționale privind Spațiile Submarine, adoptat la Kingston la 27 martie 1998, care a intrat în vigoare la 31 mai 2003****Parlamentul României** adoptă prezenta lege.

Articol unic. — România aderă la Protocolul referitor la privilegiile și imunitățile Autorității Internaționale privind Spațiile Submarine, adoptat la Kingston la 27 martie 1998, care a intrat în vigoare la 31 mai 2003.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI
DEPUTAȚILOR,
PETRU-GABRIEL VLASE

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
ADRIAN ȚUȚUIANU

București, 30 martie 2018,
Nr. 83.

PROTOCOL**referitor la privilegiile și imunitățile Autorității Internaționale privind Spațiile Submarine**

Statele părți la prezentul protocol, având în vedere că prin Convenția Organizației Națiunilor Unite privind dreptul mării se înființează Autoritatea Internațională privind Spațiile Submarine,

invocând prevederile articolului 176 din Convenția ONU privind dreptul mării, potrivit căroră Autoritatea are personalitate juridică internațională și capacitatea juridică ce îi este necesară pentru exercitarea atribuțiilor sale și îndeplinirea scopurilor sale, având în vedere că articolul 177 din Convenția ONU privind dreptul mării prevede faptul că Autoritatea se bucură, pe teritoriul fiecărui stat parte la Convenție, de privilegiile și imunitățile stipulate în subsecțiunea G a secțiunii 4 din partea XI din Convenție, iar privilegiile și imunitățile întreprinderii sunt cele stipulate în articolul 13 din anexa IV,

înțelegând că anumite privilegii și imunități suplimentare sunt necesare în vederea exercitării atribuțiilor Autorității Internaționale privind Spațiile Submarine, au hotărât după cum urmează:

ARTICOLUL 1**Utilizarea termenilor**

Pentru scopurile prezentului protocol:

(a) „Autoritate” înseamnă Autoritatea Internațională a Spațiilor Submarine;

(b) „Convenție” înseamnă Convenția Organizației Națiunilor Unite privind dreptul mării, din 10 decembrie 1982;

(c) „Acord” înseamnă acordul referitor la punerea în aplicare a părții XI din Convenția Organizației Națiunilor Unite privind dreptul mării, din 10 decembrie 1982. Conform Acordului, dispozițiile acestuia și cele ale părții a XI-a a Convenției sunt interpretate și aplicate împreună ca un singur instrument; prezentul protocol și trimiterile din acest protocol la Convenție trebuie interpretate și aplicate în consecință;

(d) „Întreprindere” înseamnă organismul Autorității astfel cum se prevede în Convenție;

(e) „membru al Autorității” înseamnă:

(i) orice stat parte la convenție; și

(ii) orice stat sau entitate care este membru al Autorității cu titlu provizoriu, în conformitate paragraful 12 litera a) al secțiunii 1 din anexa la Acord;

(f) „reprezentanți” înseamnă reprezentanți, reprezentanți supleanți, consilieri, experți tehnici și secretari ai delegațiilor;

(g) „secretar general” înseamnă secretarul general al Autorității Internaționale a Spațiilor Submarine.

ARTICOLUL 2**Dispoziții generale**

Fără a aduce atingere statutului juridic, privilegiilor și imunităților acordate Autorității și Întreprinderii care sunt prevăzute în subsecțiunea G a secțiunii 4 din partea XI și, respectiv, în articolul 13 din anexa IV din Convenție, fiecare stat parte la prezentul protocol acordă Autorității și organismelor din cadrul acesteia, reprezentanților membrilor Autorității, funcționarilor din cadrul Autorității și experților în misiune pentru Autoritate privilegiile și imunitățile menționate în prezentul protocol.

ARTICOLUL 3**Personalitatea juridică a Autorității**

1. Autoritatea are personalitate juridică. Aceasta are capacitatea juridică:

(a) de a contracta;

(b) de a dobândi și de a dispune de bunuri mobile și imobile;

(c) de a acționa în justiție.

ARTICOLUL 4

Inviolabilitatea localurilor Autorității

Localurile Autorității sunt inviolabile.

ARTICOLUL 5

Facilitățile financiare acordate Autorității

1. Fără a fi supuse vreunui control, vreunei reglementări sau vreunui moratoriu de ordin financiar, Autoritatea poate în mod liber:

- (a) să cumpere orice valute pe căile autorizate, să le dețină și să dispună în relație cu acestea;
- (b) să dețină fonduri, valori mobiliare, aur, metale prețioase sau devize de orice natură și să aibă conturi în orice monedă;
- (c) să transfere fondurile, valorile mobiliare, aurul sau devizele sale dintr-o țară în alta sau în interiorul oricărei țări și să convertească orice devize deținute de aceasta în orice altă monedă.

2. În exercitarea drepturilor care îi sunt acordate în conformitate cu paragraful 1 din prezentul articol, Autoritatea va ține seama de orice sesizări formulate de guvernul oricăruia dintre membrii săi, în măsura în care consideră că poate da curs acestor sesizări fără a aduce atingere intereselor Autorității.

ARTICOLUL 6

Steagul și emblema

Autoritatea are dreptul de a-și arbora steagul și emblema în localurile sale și pe vehiculele utilizate în scopuri oficiale.

ARTICOLUL 7

Reprezentanții membrilor Autorității

1. Reprezenții membrilor Autorității care participă la reuniunile convocate de Autoritate beneficiază, în timpul exercitării funcțiilor lor și în cursul deplasărilor către și la întoarcerea de la locul reuniunii, de următoarele privilegii și imunități:

- (a) imunitate de jurisdicție, în ceea ce privește cuvintele rostite sau scrise și toate acțiunile întreprinse de aceștia în exercitarea funcțiilor lor, cu excepția cazului în care membrul pe care îl reprezintă aceștia renunță în mod expres la această imunitate într-un anumit caz;
- (b) imunitate de arestare sau detenție și aceleași imunități și facilități în ceea ce privește bagajul personal ca și cele acordate agenților diplomatici;
- (c) inviolabilitatea tuturor actelor și documentelor;
- (d) dreptul de a utiliza coduri cifrate și de a primi acte sau corespondență prin curier sau în valize sigilate;
- (e) scutire, pentru ei și pentru soțiile lor, de orice măsuri restrictive referitoare la imigrație, de orice formalități de înregistrare a străinilor și de orice obligații de serviciu național în statul pe care îl vizitează sau pe care îl tranzitează în exercițiul funcțiilor lor;
- (f) aceleași înlesniri cu privire la restricțiile de schimb precum cele acordate reprezentanților guvernelor străine de rang comparabil pe durata misiunilor oficiale temporare.

2. Pentru a asigura pentru reprezentanții membrilor Autorității o deplină libertate de exprimare și o independență completă în îndeplinirea sarcinilor lor, imunitatea de jurisdicție în ceea ce privește toate acțiunile întreprinse de aceștia pentru îndeplinirea funcțiilor lor continuă să le fie acordată chiar dacă persoanele vizate nu mai sunt reprezentanți ai membrilor Autorității.

3. În scopul oricărei forme de impozitare în funcție de rezidență, perioadele în cursul cărora reprezentanții membrilor Autorității care participă la reuniuni convocate de aceasta sunt prezenți pe teritoriul unui membru al Autorității pentru

îndeplinirea funcțiilor lor nu sunt considerate perioade de rezidență.

4. Privilegiile și imunitățile sunt acordate reprezentanților membrilor Autorității nu pentru beneficiul personal al respectivilor reprezentanți, ci pentru a asigura exercitarea independentă a funcțiilor lor în legătură cu Autoritatea. În consecință, orice membru al Autorității are dreptul și îndatorirea de a ridica imunitatea reprezentantului său în toate cazurile în care, în opinia membrului Autorității, imunitatea ar împiedica mersul justiției și când imunitatea poate fi ridicată fără a dăuna scopului pentru care a fost acordată.

5. Reprezenții membrilor Autorității sunt solicitați să aibă pentru vehiculele deținute sau utilizate de aceștia o asigurare de responsabilitate civilă, conform legilor și regulamentelor din statul în care este utilizat vehiculul.

6. Dispozițiile de la paragrafele 1, 2 și 3 nu sunt aplicabile între un reprezentant și autoritățile membrului Autorității al cărui cetățean este sau pe care el îl reprezintă sau l-a reprezentat.

ARTICOLUL 8

Funcționarii

1. Secretatul general va determina categoriile de funcționari cărora li se aplică dispozițiile de la paragraful 2 din prezentul articol. Secretarul general prezintă aceste categorii Adunării. Ulterior, aceste categorii sunt comunicate guvernelor tuturor membrilor Autorității. Numele funcționarilor incluse în aceste categorii sunt comunicate periodic guvernelor membrilor Autorității.

2. Indiferent de cetățenie, funcționarii Autorității:

- (a) beneficiază de imunitate de jurisdicție în ceea ce privește cuvintele vorbite sau scrise și toate acțiunile întreprinse de aceștia în capacitatea lor oficială;
- (b) beneficiază de imunitate de arestare sau detenție în ceea ce privește acțiunile îndeplinite de aceștia în capacitatea lor oficială;
- (c) beneficiază de scutire de impozite în ceea ce privește salariile și emolumentele plătite sau orice altă plată efectuată de Autoritate;
- (d) beneficiază de imunitate în ceea ce privește obligațiile de efectuare a serviciului național cu condiția ca, în relația cu statele ai căror cetățeni sunt, o astfel de imunitate să fie limitată la funcționarii Autorității ale căror nume au fost înregistrate, în virtutea sarcinilor lor, pe o listă stabilită de către secretarul general și aprobată de către statul respectiv; în cazul în care alți funcționari ai Autorității ar fi chemați la serviciul național, statul respectiv va acorda, la cererea secretarului general, amânările temporare ale chemării acestor funcționari care ar putea fi necesare pentru a evita întreruperea continuării activităților esențiale;
- (e) beneficiază de scutiri, pentru ei, soții și membrii de familie aflați în întreținere, de orice măsuri restrictive referitoare la imigrație și de orice formalități de înregistrare a străinilor;
- (f) beneficiază, cu privire la înlesnirile de schimb, de aceleași privilegii precum cele acordate funcționarilor cu rang comparabil care fac parte din misiunile diplomatice acreditate pe lângă guvernele respective;
- (g) au dreptul de a importa, cu scutire de taxe vamale, mobilierul și efectele lor cu ocazia primei intrări în funcție în statul respectiv;
- (h) sunt scutiți de la inspectarea bagajului personal, cu excepția cazurilor când există motive serioase pentru a considera că bagajul conține articole care nu sunt destinate uzului personal sau articole al căror import sau export este interzis prin lege sau controlat prin regulamente privind carantina ale statului respectiv și în acest caz inspecția este efectuată în prezența funcționarului respectiv, și în cazul

bagajului oficial, în prezența secretarului general sau a reprezentantului autorizat al acestuia;

(i) beneficiază, în perioade de crize internaționale, împreună cu soțiile și membrii de familie aflați în întreținere, de aceleași înlesniri de repatriere precum cele acordate agenților diplomatici.

3. Suplimentar față de privilegiile și imunitățile specificate la paragraful 2, secretarul general și orice funcționar care acționează în numele acestuia pe durata absenței sale și directorul general al Întreprinderii, precum și soțiile și copiii lor minori se bucură de aceleași privilegii și imunități, scutiri și facilități precum cele acordate agenților diplomatici, în conformitate cu dreptul internațional.

4. Privilegiile și imunitățile sunt acordate funcționarilor nu pentru beneficiul personal al respectivilor funcționari, ci pentru a asigura exercitarea independentă a funcțiilor lor în legătură cu Autoritatea. Secretarul general are dreptul și îndatorirea de a ridica imunitatea oricărui funcționar în cazul în care, în opinia secretarului general, imunitatea ar împiedica mersul justiției și când imunitatea poate fi ridicată fără a dăuna intereselor Autorității. În ceea ce îl privește pe secretarul general, Adunarea este cea care are dreptul de a renunța la imunitate.

5. Autoritatea cooperează în orice moment cu autoritățile competente ale membrilor Autorității pentru a facilita administrarea corespunzătoare a justiției, pentru a asigura respectarea regulamentelor de poliție și pentru a preveni apariția oricărui abuz la care ar putea da naștere privilegiile, imunitățile și înlesnirile menționate în prezentul articol.

6. Funcționarii Autorității sunt solicitați să aibă pentru vehiculele deținute sau utilizate de aceștia o asigurare de responsabilitate civilă, conform legilor și regulamentelor din statul în care este utilizat vehiculul.

ARTICOLUL 9

Experții în misiune pentru Autoritate

1. Experții (alții decât funcționarii care intră sub incidența domeniului de aplicare a articolului 8) care efectuează misiuni pentru Autoritate se bucură pe durata misiunilor, inclusiv a timpului petrecut cu deplasările legate de misiuni, de privilegiile și imunitățile necesare pentru exercitarea independentă a funcțiilor lor. Aceștia le sunt acordate în special:

(a) imunitate de arestare sau detenție și față de sechestrarea bagajului personal;

(b) imunitate de orice jurisdicție, în ceea ce privește cuvintele vorbite sau scrise și actele efectuate de către aceștia în exercitarea funcțiilor lor. Această imunitate continuă chiar dacă persoanele respective nu mai sunt angajate în misiuni pentru Autoritate;

(c) inviolabilitatea tuturor actelor și documentelor;

(d) în scopurile comunicărilor lor cu Autoritatea, dreptul de a utiliza coduri cifrate și de a primi documente sau corespondență prin curier sau în valize sigilate;

(e) scutire de impozite în ceea ce privește salariile și emolumentele plătite sau orice altă plată efectuată de Autoritate. Această dispoziție nu este aplicabilă între un expert și membrul Autorității al cărui cetățean este;

(f) aceleași înlesniri monetare sau cu privire la restricțiile de schimb precum cele acordate reprezentanților guvernelor străine pe durata misiunilor oficiale temporare.

2. Privilegiile și imunitățile sunt acordate experților nu pentru beneficiul personal al respectivilor experți, ci pentru a asigura exercitarea independentă a funcțiilor lor în legătură cu Autoritatea. Secretarul general are dreptul și îndatorirea de a ridica imunitatea oricărui expert în cazul în care, în opinia secretarului general, imunitatea ar împiedica mersul justiției și când imunitatea poate fi ridicată fără a dăuna intereselor Autorității.

ARTICOLUL 10

Respectarea legilor și a regulamentelor

Fără a aduce atingere privilegiilor și imunităților lor, persoanele menționate la articolele 7, 8 și 9 au datoria de a respecta legile și regulamentele membrului Autorității pe al cărui teritoriu se află în serviciul Autorității sau al cărui teritoriu îl tranzitează pentru astfel de activități. Aceștia au, de asemenea, datoria de a nu interveni în afacerile interne ale respectivului membru.

ARTICOLUL 11

Permisele de liberă trecere și vize

1. Fără a aduce atingere posibilității ca Autoritatea să emită propriile documente de călătorie, statele părți la Protocol recunosc și acceptă permisele de liberă trecere ale Organizației Națiunilor Unite emise funcționarilor Autorității.

2. Cererile de viză (dacă este cazul) ale funcționarilor Autorității trebuie examinate în cel mai scurt timp posibil. Cererile de viză (dacă este cazul) ale funcționarilor Autorității care dispun de un permis de liberă trecere al Organizației Națiunilor Unite trebuie însoțite de un document care confirmă că aceștia călătoresc în interesul oficial al Autorității.

ARTICOLUL 12

Relația dintre Acordul de sediu și Protocol

Dispozițiile prezentului protocol sunt complementare dispozițiilor Acordului de sediu. În măsura în care o dispoziție din prezentul protocol și o dispoziție din Acord dispun asupra aceluiași obiect, cele două dispoziții sunt considerate, dacă este posibil, complementare, astfel ca ambele dispoziții să fie aplicabile și niciuna dintre acestea să nu restrângă efectul celeilalte; cu toate acestea, în caz de conflict de interese, dispozițiile Acordului prevalează.

ARTICOLUL 13

Acord suplimentar

Prezentul protocol nu limitează și nu prejudiciază cu nimic privilegiile și imunitățile care au fost sau care pot fi acordate ulterior Autorității de către orice membru al Autorității în temeiul locației sediului sau centrelor ori birourilor regionale ale Autorității pe teritoriul respectivului membru. Prezentul protocol nu împiedică încheierea de acorduri suplimentare între Autoritate și orice membru al Autorității.

ARTICOLUL 14

Soluționarea diferendelor

1. În legătură cu punerea în aplicare a privilegiilor și imunităților acordate în temeiul prezentului protocol, Autoritatea adoptă dispoziții adecvate pentru soluționarea satisfăcătoare a:

(a) diferendelor de drept privat la care Autoritatea este parte;

(b) diferendelor care implică orice funcționar al Autorității sau orice expert în misiune pentru Autoritate care, grație poziției sale oficiale, se bucură de imunitate, în cazul în care secretarul general nu a renunțat la această imunitate.

2. Orice diferend între Autoritate și un membru al Autorității privind interpretarea sau aplicarea prezentului protocol care nu este soluționat prin consultare, negociere sau printr-un alt mod convenit de soluționare a diferendelor în termen de 3 luni de la formularea unei cereri de către una dintre părțile la diferend, la cererea oricăreia dintre părți, este deferit unui colegiu de 3 arbitri a cărui hotărâre este definitivă și obligatorie:

(a) unul va fi desemnat de secretarul general, unul va fi desemnat de cealaltă parte implicată în diferend și cel de-al treilea, care va fi președintele colegiului, va fi ales de primii doi arbitri;

(b) dacă oricare dintre părți nu desemnează un arbitru în termen de două luni de la desemnarea unui arbitru de către cealaltă parte, președintele Tribunalului Internațional pentru Dreptul Mării procedă la respectiva desemnare. În cazul în care primii doi arbitri nu sunt de acord cu desemnarea celui de-al treilea arbitru în termen de trei luni de la desemnarea primilor doi arbitri, cel de al treilea arbitru este ales de președintele Tribunalului Internațional pentru Dreptul Mării la cererea Secretarului general sau a celeilalte părți implicate în diferend.

ARTICOLUL 15

Semnătura

Prezentul protocol va fi deschis spre semnare tuturor membrilor Autorității la sediul Autorității Internaționale privind Spațiile Submarine din Kingston, Jamaica, între 17 și 28 august 1998, și, ulterior, până la 16 august 2000, la sediul Organizației Națiunilor Unite din New York.

ARTICOLUL 16

Ratificarea

Prezentul protocol este supus ratificării, aprobării sau acceptării. Instrumentele de ratificare, aprobare sau acceptare vor fi depuse la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite.

ARTICOLUL 17

Aderarea

Prezentul protocol va rămâne deschis pentru aderare tuturor membrilor Autorității. Instrumentele de aderare vor fi depuse la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite.

ARTICOLUL 18

Intrarea în vigoare

1. Protocolul va intra în vigoare în a treizecea zi de la data depunerii celui de-al zecelea instrument de ratificare, aprobare, acceptare sau aderare.

Deschis pentru semnare la Kingston, între 17 și 28 august 1998, într-un singur original, în limbile arabă, chineză, engleză, franceză, rusă și spaniolă.

2. Pentru fiecare membru al Autorității care ratifică, aprobă sau acceptă prezentul protocol sau aderă la acesta după depunerea celui de-al zecelea instrument de ratificare, aprobare, acceptare sau aderare, prezentul protocol intră în vigoare în cea de-a treizecea zi după depunerea instrumentului de ratificare, aprobare, acceptare sau aderare.

ARTICOLUL 19

Aplicarea provizorie

Un stat care intenționează să ratifice, să aprobe, să accepte sau să adere la prezentul protocol poate, în orice moment, să notifice depozitarul că va aplica cu titlu provizoriu prezentului protocol pe o perioadă care nu poate depăși doi ani.

ARTICOLUL 20

Denunțarea

1. Orice stat parte poate denunța prezentul protocol, prin notificare scrisă adresată secretarului general al Organizației Națiunilor Unite. Denunțarea produce efecte în termen de un an de la data primirii notificării, cu excepția cazului în care notificarea specifică o dată ulterioară.

2. Denunțarea nu va afecta în niciun fel obligația oricărui stat parte de a îndeplini obligațiile incluse în prezentul protocol care îi revin respectivului stat în temeiul dreptului internațional, independent de prezentul protocol.

ARTICOLUL 21

Depozitarul

Secretarul general al Organizației Națiunilor Unite este depozitarul prezentului protocol.

ARTICOLUL 22

Textele autentice

Textele în limbile arabă, chineză, engleză, franceză, rusă și spaniolă ale prezentului protocol sunt egal autentice.

Drept care, subsemnații plenipotențari, pe deplin autorizați în acest scop, au semnat prezentul protocol.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind promulgarea Legii pentru aderarea României la Protocolul referitor la privilegiile și imunitățile Autorității Internaționale privind Spațiile Submarine, adoptat la Kingston la 27 martie 1998, care a intrat în vigoare la 31 mai 2003**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru aderarea României la Protocolul referitor la privilegiile și imunitățile Autorității Internaționale privind Spațiile Submarine, adoptat la Kingston la 27 martie 1998, care a intrat în vigoare la 31 mai 2003, și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 29 martie 2018.
Nr. 328.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE

ORDIN

pentru aprobarea Regulamentului privind descrierea, compunerea și portul, pe timp de pace, al uniformelor militare ale personalului din Ministerul Apărării Naționale

Pentru aplicarea prevederilor art. 2 alin. (5) din Ordonanța Guvernului nr. 51/1994 privind drepturile de echipament și materiale de resortul echipamentului, în timp de pace, ale personalului din sectorul de apărare națională, ordine publică și siguranță națională, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 143/1994, cu modificările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 40 alin. (1) din Legea nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale, republicată,

ministrul apărării naționale emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Regulamentul privind descrierea, compunerea și portul, pe timp de pace, al uniformelor militare ale personalului din Ministerul Apărării Naționale, prevăzut în anexa*) care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă:

a) Ordinul ministrului apărării naționale nr. M.72/2012 pentru aprobarea Regulamentului privind descrierea, compunerea și portul pe timp de pace al uniformelor militare ale personalului din Ministerul Apărării Naționale, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 497 din 19 iulie 2012, cu modificările și completările ulterioare;

b) art. 2 din Ordinul ministrului apărării naționale nr. M.124/2014 privind echiparea grefierilor civili de la instanțele militare, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 876 din 3 decembrie 2014.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul apărării naționale,
Mihai-Viorel Fifor

București, 5 martie 2018.

Nr. M.38.

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 307 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, București, șos. Panduri nr. 1.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ

DECIZIA Nr. 2**din 8 februarie 2018**

Dosar nr. 3.328/1/2017

Mirela Sorina Popescu — președintele cu delegație al Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului

Silvia Cerbu — judecător la Secția penală

Constantin Epure — judecător la Secția penală

Daniel Grădinaru — judecător la Secția penală

Ionuț Mihai Matei — judecător la Secția penală

Ioana Alina Ilie — judecător la Secția penală

Săndel Lucian Macavei — judecător la Secția penală

Simona Daniela Encean — judecător la Secția penală

Ștefan Pistol — judecător la Secția penală

S-a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Timișoara — Secția penală, prin Încheierea de ședință din data de 7 noiembrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 5.190/108/2017/a1, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a următoarelor chestiuni de drept:

„1) *dacă judecătorul de cameră preliminară poate verifica legalitatea încheierii prin care judecătorul de drepturi și libertăți a dispus prelungirea măsurii de supraveghere tehnică;*

2) *dacă prelungirea supravegherii tehnice poate fi dispusă după expirarea mandatului de supraveghere tehnică emis inițial.*”

Completul competent să judece sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile ce formează obiectul Dosarului nr. 3.328/1/2017/HP/P este legal constituit conform dispozițiilor art. 476 alin. (6) din Codul de procedură penală și art. 27⁵ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința de judecată a fost prezidată de către președintele cu delegație al Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, doamna judecător Mirela Sorina Popescu.

Judecător-raportor a fost desemnat, conform prevederilor art. 476 alin. (7) din Codul de procedură penală, doamna Silvia Cerbu, judecător în cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La ședința de judecată a participat doamna Claudia Nicoleta Nedelea, magistrat-asistent în cadrul Secției penale, desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de doamna Marinela Mincă, procuror în cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Magistratul-asistent a prezentat referatul cauzei, învederând obiectul Dosarului nr. 3.328/1/2017 aflat pe rolul Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, precum și faptul că, drept urmare a solicitărilor formulate în temeiul art. 476 alin. (10) raportat la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, la dosarul cauzei au fost depuse puncte de vedere asupra problemelor de drept deduse dezlegării de către curțile de apel Alba Iulia, Bacău, București, Brașov, Cluj,

Constanța, Craiova, Galați, Iași, Oradea, Pitești, Ploiești, Suceava, Târgu Mureș și Timișoara, precum și de către Direcția legislație, studii și documentare și informatică juridică din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La data de 18 ianuarie 2018 a fost depus raportul întocmit de judecătorul-raportor care a fost comunicat părților, potrivit dispozițiilor art. 476 alin. (9) din Codul de procedură penală, care nu au transmis puncte de vedere privind chestiunile de drept supuse dezlegării.

Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a depus la data de 10 ianuarie 2018 Adresa nr. 3.011/C/3.112/III-5/2017 prin care s-a adus la cunoștință că în cadrul Secției judiciare — Serviciul judiciar penal al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție nu există în lucru nicio sesizare având ca obiect promovarea unui recurs în interesul legii vizând problemele de drept supuse dezlegării în prezenta cauză. De asemenea, la aceeași dată, au fost depuse la dosarul cauzei *concluzii scrise* formulate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, doamna judecător Mirela Sorina Popescu, constatând că nu sunt cereri de formulat sau excepții de invocat, a solicitat doamna procuror Marinela Mincă să susțină punctul de vedere al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la problemele de drept supuse dezbaterii.

Reprezentantul Ministerului Public, având cuvântul, a apreciat că sesizarea formulată de Curtea de Apel Timișoara este inadmisibilă, nefiind îndeplinite condițiile prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală. În raport cu cerințele de admisibilitate impuse de art. 475 din Codul de procedură penală, a considerat însă că este îndeplinită condiția formulării sesizării de un complet de judecată, în legătură cu o judecată aflată în curs și în ultimă instanță. A arătat că înțelege să facă această precizare, întrucât chiar dacă sesizarea a fost formulată de un judecător de cameră preliminară, această chestiune a fost deja tranșată de Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală (atât înainte, cât și după publicarea Deciziei Curții Constituționale nr. 270 din 10 mai 2016), dar și de opiniile doctrinare exprimate în materie, care confirmă admisibilitatea unor sesizări formulate de judecătorul de drepturi și libertăți ori de judecătorul de cameră preliminară.

Așadar, chiar dacă Curtea Constituțională a menționat în decizia amintită că prin introducerea de către legiutor a mențiunii „în cursul judecății” în cuprinsul art. 475 din Codul de procedură penală denotă intenția acestuia de a exclude judecătorul de drepturi și libertăți și judecătorul de cameră preliminară din sfera titularilor cererii referitoare la pronunțarea unei hotărâri prealabile, în respectiva decizie s-a făcut o caracterizare generală a art. 475 din Codul de procedură penală.

Însă, cu toate acestea, procurorul a arătat că nu este îndeplinită condiția existenței unei veritabile chestiuni de drept care să impună dezlegarea ei pe calea unei hotărâri prealabile. În acest sens, a făcut referire la Decizia nr. 244/2017 pronunțată de Curtea Constituțională, în care s-a reținut că „în cadrul procesului penal”, posibilitatea contestării legalității măsurii

supravegherii tehnice este circumstanțiată de legiuitor numai în ceea ce privește persoana inculpatului, în cadrul procedurii de cameră preliminară, după trimiterea în judecată (ipoteză care se regăsește în această cauză) sau în cadrul procedurii de cameră preliminară atunci când se soluționează plângerea împotriva soluției de clasare, dacă în cauză a fost pusă în mișcare acțiunea penală.

Prin urmare, interpretarea dată de Curtea Constituțională este clară, lipsită de echivoc, iar acest considerent are forță juridică obligatorie *erga omnes* întrucât susține dispozitivul unei decizii de admitere a unei excepții de neconstituționalitate.

Chiar dacă s-ar accepta premisa că dispozițiile legale ce fac obiectul prezentei sesizări, art. 144, art. 342 și următoarele din Codul de procedură penală, ar putea părea echivoce, trebuie observat contextul jurisprudențial și doctrinar cu privire la această chestiune, care a conturat în mod evident, cu claritate, modalitatea corectă de aplicare a dispozițiilor legale în discuție.

Mai mult, posibilitatea existenței unui control *a posteriori* asupra încheierii definitive prin care judecătorul de drepturi și libertăți se pronunță cu privire la măsurile de supraveghere tehnică a fost recunoscută în mod constant și de doctrina referitoare la noul Cod de procedură penală, context în care încheierile prin care judecătorul de drepturi și libertăți a încuviințat supravegherea tehnică pot face obiectul unui control *a posteriori* de către judecătorul de cameră preliminară.

Așadar, procurorul a apreciat că dispozițiile legale ce fac obiectul sesizării nu sunt de natură să creeze suspiciuni cu privire la modalitatea lor de interpretare și aplicare astfel încât să justifice un asemenea demers al instanței supreme, cu consecința pronunțării unei hotărâri prealabile.

De asemenea, procurorul a arătat că nici în ceea ce privește al doilea aspect al chestiunii de drept (a doua întrebare) nu sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate, întrucât norma juridică susceptibilă de a fi interpretată (art. 144 din Codul de procedură penală) este suficient de clară și nu are aptitudinea de a da naștere la dificultăți de interpretare, având în vedere că, în mod evident, pentru a prelungi măsura supravegherii tehnice, este necesar ca măsura să nu fi expirat, iar mandatul anterior să nu își fi încetat efectele.

Așadar, în condițiile în care mandatul anterior și-a încetat efectele, există numai posibilitatea solicitării emiterii unui nou mandat de supraveghere tehnică și numai dacă nu a fost atinsă durata maximă prevăzută de art. 144 alin. (3) din Codul de procedură penală a măsurii de supraveghere tehnică. Prin urmare, într-o asemenea ipoteză, nu este posibilă prelungirea și nici reînnoirea mandatului de supraveghere tehnică, instituție specifică Codului de procedură penală anterior și care nu a mai fost preluată în actualul Cod de procedură penală.

Totodată, reprezentantul Ministerului Public a mai menționat că trebuie să se facă distincție între actele procedurale și actele procesuale și, chiar dacă într-o astfel de ipoteză actul procedural, care în speță este mandatul de supraveghere tehnică, ar avea oarecare vicii, nu trebuie pierdut din vedere actul procesual, respectiv dispoziția instanței concretizată în încheierea de a se efectua o astfel de măsură.

Așadar, procurorul a considerat că în cauză nu sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate a sesizării, prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală, privind existența unei chestiuni de drept care să impună dezlegarea pe calea unei hotărâri prealabile, întrucât, pe de o parte, această întrebare își găsește dezlegarea în Decizia nr. 244/2017 a Curții Constituționale, iar pe de altă parte, normele juridice menționate nu dau naștere unor interpretări greșite.

În concluzie, a solicitat respingerea sesizării Curții de Apel Timișoara, ca inadmisibilă.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a declarat dezbaterea închisă, reținându-se dosarul în pronunțare.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,
asupra chestiunilor de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

Prin Încheierea de ședință din data de 7 noiembrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 5.190/108/2017/a1, Curtea de Apel Timișoara — Secția penală a solicitat pronunțarea de către Înalta Curte de Casație și Justiție a unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a următoarelor chestiuni de drept:

„1) *dacă judecătorul de cameră preliminară poate verifica legalitatea încheierii prin care judecătorul de drepturi și libertăți a dispus prelungirea măsurii de supraveghere tehnică;*

2) *dacă prelungirea supravegherii tehnice poate fi dispusă după expirarea mandatului de supraveghere tehnică emis inițial.*”

II. Expunerea succintă a cauzei

Curtea de Apel Timișoara — Secția penală a fost sesizată să examineze contestația declarată de inculpatul T.C. împotriva Încheierii penale nr. 175 din 2.10.2017 pronunțate de judecătorul de cameră preliminară din cadrul Tribunalului Arad în Dosarul nr. 5.190/108/2017/a1, având ca obiect verificarea, după trimiterea în judecată, a competenței și a legalității rechizitoriului, precum și verificarea legalității administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală.

Tribunalul Arad a fost sesizat cu rechizitoriul din data de 17.08.2017 emis de Parchetul de pe lângă Tribunalul Arad, în Dosarul nr. 239/P/2016, prin care s-a dispus trimiterea în judecată a inculpatului T.C. sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de trafic de influență în formă continuată prevăzute de art. 291 alin. (1) din Codul penal, raportat la art. 6 și art. 7 lit. c) din Legea nr. 78/2000 privind prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare, cu aplicarea art. 35 alin. (1) din Codul penal; abuz în serviciu în formă continuată prevăzut de art. 297 alin. (1) din Codul penal, cu aplicarea art. 35 alin. (1) din Codul penal; divulgarea informațiilor secrete de serviciu sau nepublice prevăzută de art. 304 alin. (1) din Codul penal; divulgarea informațiilor secrete de serviciu sau nepublice în formă continuată prevăzută de art. 304 alin. (2) din Codul penal, cu aplicarea art. 35 alin. (1) din Codul penal.

Sub aspectul situației de fapt, în actul de sesizare s-a reținut, în esență, că inculpatul, în calitate de agent-șef adjunct de poliție în cadrul IPJ Arad — Serviciul Rutier Drumuri Naționale și Europene proceda într-o manieră specifică, existând o practică a acestuia ca în momentul în care oprea în trafic anumiți conducători auto să stabilească legături de prietenie cu aceștia, asigurându-le ulterior protecția, intervenind pe lângă diverși colegi pentru ca aceștia să nu își îndeplinească corespunzător atribuțiile de serviciu vizavi de persoanele protejate, în schimbul unor foloase sau servicii pe care inculpatul le solicita sau primea, în funcție de specificul muncii fiecăruia.

Cauza a fost înregistrată pe rolul Tribunalului Arad, iar în procedura de cameră preliminară inculpatul a invocat nelegalitatea actului de sesizare a instanței, precum și nelegalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală în cauza ce a făcut obiectul Dosarului nr. 239/P/2016 al Parchetului de pe lângă Tribunalul Arad.

Prin Încheierea penală nr. 175 din 2.10.2017 pronunțată de judecătorul de cameră preliminară din cadrul Tribunalului Arad în Dosarul nr. 5.190/108/2017/a1, în baza art. 345 alin. (1) din Codul de procedură penală, au fost respinse cererile și excepțiile cu privire la legalitatea administrării probelor și a

efectuării actelor de către organele de urmărire penală, formulate de inculpatul T.C.

În baza art. 346 alin. (1) din Codul de procedură penală, s-a constatat legalitatea sesizării instanței, a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală în Dosarul nr. 239/P/2016 al Parchetului de pe lângă Tribunalul Arad.

Totodată, s-a dispus începerea judecării cauzei având ca obiect acțiunea penală pusă în mișcare împotriva inculpatului T.C., trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 291 alin. (1) din Codul penal, raportat la art. 6 și 7 lit. c) din Legea nr. 78/2000 privind prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare, cu aplicarea art. 35 alin. (1) din Codul penal; art. 297 alin. (1) din Codul penal, cu aplicarea art. 35 din Codul penal; art. 304 alin. (1) din Codul penal și art. 304 alin. (2) din Codul penal, cu aplicarea art. 35 alin. (1) din Codul penal, toate cu aplicarea art. 38 alin. (1) din Codul penal.

Împotriva acestei încheieri a declarat **contestație** inculpatul T.C., cauza fiind înregistrată pe rolul Curții de Apel Timișoara — Secția penală.

Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel Timișoara — Secția penală, investit cu soluționarea contestației formulate de inculpat, a reținut că în procedura de cameră preliminară desfășurată în fața judecătorului de cameră preliminară din cadrul Tribunalului Arad inculpatul a solicitat, printre altele, **excluderea** tuturor probelor obținute ca urmare a punerii în executare, începând cu data de 23.06.2016, a Mandatului de supraveghere tehnică nr. 22/UP (inclusiv a proceselor-verbale de redare a convorbirilor telefonice interceptate), pe motiv că au fost obținute nelegal.

În motivarea acestei solicitări de excludere a probelor obținute nelegal, inculpatul a invocat faptul că prin Încheierea nr. 39, pronunțată la data de 26 aprilie 2016 de către judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul Tribunalului Arad s-a dispus admiterea cererii formulate de Parchetul de pe lângă Tribunalul Arad și încuviințarea supravegherii tehnice în ceea ce îl privește, pe o perioadă de 30 de zile, începând cu data de 26.04.2016, ora 12,00, până la data de 25.05.2016, ora 12,00, fiind emis Mandatul de supraveghere tehnică nr. 22/UP. De asemenea a arătat că autorizarea judecătorului de drepturi și libertăți expira la data de 25.05.2016, iar în lipsa unei solicitări de prelungire a acestui mandat **formulate anterior expirării măsurii**, mandatul de supraveghere tehnică a încetat, de drept, în aceeași zi (25.05.2016). Însă, în cauză, deși Mandatul de supraveghere tehnică nr. 22/UP a încetat la data de 25.05.2016, în mod nelegal, la data de 22.06.2016, procurorul de caz a întocmit un referat prin care a solicitat judecătorului de drepturi și libertăți din cadrul Tribunalului Arad **prelungirea** Mandatului de supraveghere tehnică nr. 22/UP, solicitare ce a fost admisă prin Încheierea nr. 62 pronunțată la data de 22.06.2016, dispunându-se prelungirea Mandatului de supraveghere tehnică nr. 22/UP pentru încă o perioadă de 30 de zile, începând cu data de 23.06.2016 până în data de 22.07.2016.

Având în vedere aspectele anterior menționate, inculpatul a susținut că prelungirea mandatului de supraveghere tehnică nr. 22/UP s-a efectuat în mod nelegal, motiv pentru care a solicitat excluderea tuturor probelor obținute ca urmare a punerii în executare, pentru a doua oară, a acestui mandat (inclusiv a proceselor-verbale de redare a convorbirilor telefonice interceptate), fiind obținute în mod nelegal, ipoteză în care sunt incidente dispozițiile art. 102 alin. (2) din Codul de procedură penală referitoare la excluderea probelor.

În cauză, pentru argumentele expuse în **Încheierea nr. 175 din data de 2 octombrie 2017**, judecătorul de cameră preliminară din cadrul Tribunalului Arad a respins, printre altele, cererea inculpatului de excludere a probelor obținute ca urmare a punerii în executare, începând cu data de 23.06.2016, a Mandatului de

supraveghere tehnică nr. 22/UP (inclusiv a proceselor-verbale de redare a convorbirilor telefonice interceptate).

În cadrul contestației formulate împotriva acestei încheieri, inculpatul T.C. a reiterat cererile și excepțiile invocate în fața judecătorului de cameră preliminară de la Tribunalul Arad, inclusiv solicitarea de excludere a probelor obținute ca urmare a punerii în executare, începând cu data de 23.06.2016, a Mandatului de supraveghere tehnică nr. 22/UP (inclusiv a proceselor-verbale de redare a convorbirilor telefonice interceptate).

Astfel, față de situația de fapt expusă mai sus, la termenul din 7.11.2017 judecătorul de cameră preliminară investit cu soluționarea contestației formulate de inculpat, din oficiu, a pus în discuție necesitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la interpretarea art. 342 raportat la art. 144 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală.

III. **Punctul de vedere al procurorului și al părții asupra chestiunii de drept sesizate**

Punctul de vedere al *reprezentantului Ministerului Public* a fost în sensul că se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, fiind întrunite cerințele de admisibilitate prevăzute de legea procesual penală, însă nu a formulat un punct de vedere cu privire la chestiunile de drept care fac obiectul sesizării.

Inculpatul T.C., prin apărător ales, a apreciat că se impune sesizarea instanței supreme, fiind întrunite cerințele de admisibilitate prevăzute de lege, iar pe fondul chestiunilor a făcut trimitere la criticile pe care le-a expus în fața judecătorului de cameră preliminară.

IV. **Punctul de vedere al completului care a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție**

Analizând admisibilitatea sesizării din perspectiva dispozițiilor art. 475 din Codul de procedură penală, judecătorul de cameră preliminară al Curții de Apel Timișoara a menționat că necesitatea sesizării a fost invocată în fața judecătorului de cameră preliminară investit cu soluționarea unei cauze în ultimă instanță (în contestație), iar obiectul sesizării vizează o chestiune de drept de care depinde soluționarea pe fond a cauzei respective.

S-a mai menționat că, referitor la această a doua cerință (legătura dintre chestiunea supusă dezlegării și fondul acțiunii penale), trebuie făcută următoarea subliniere: configurația actuală a Codului de procedură penală determină o partajare a competenței funcționale de *verificare a materialului probator* între judecătorul de cameră preliminară (singurul ce are competența de a verifica **legalitatea** materialului probator administrat în faza de urmărire penală) și instanța de judecată (ce are atribuția exclusivă de a analiza **fiabilitatea** probelor, respectiv relevanța, concludența și utilitatea acestora); prin urmare, odată ce s-a depășit faza camerei preliminare *nu* se mai poate pune în discuție, în fața instanței de judecată, legalitatea probelor administrate în faza de urmărire penală; în cazul de față, probele esențiale pe care se întemeiază acuzațiile, probe a căror legalitate a fost contestată, constau în înregistrări ale unor convorbiri telefonice, iar păstrarea sau excluderea lor din materialul probator are directe și previzibile implicații asupra modului de soluționare a acțiunii penale.

În consecință, judecătorul de cameră preliminară a apreciat că, deși se solicită lămurirea unor chestiuni de drept referitoare la norme de drept procesual, răspunsul la problema de drept se răsfrânge asupra modului de soluționare pe fond a acțiunii penale.

Prin urmare, în condițiile în care chestiunile de drept nu au primit o rezolvare printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu fac, în prezent, obiectul unui

recurs în interesul legii, s-au constatat îndeplinite cerințele prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală.

În ceea ce privește *punctul de vedere al completului de judecată*, în încheierea de sesizare s-au arătat următoarele:

S-a menționat că în legătură cu prima chestiune sesizată, se reține că, potrivit art. 342 din Codul de procedură penală, „*Obiectul procedurii camerei preliminare îl constituie verificarea, după trimiterea în judecată, a competenței și a legalității sesizării instanței, precum și verificarea legalității administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală*”.

În conformitate cu dispozițiile art. 144 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, având denumirea marginală „Prelungirea măsurii supravegherii tehnice”:

„(1) *Măsura supravegherii tehnice poate fi prelungită, pentru motive temeinic justificate, de către judecătorul de drepturi și libertăți de la instanța competentă, la cererea motivată a procurorului, în cazul în care sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 139, fiecare prelungire neputând depăși 30 de zile.*

(2) *Judecătorul de drepturi și libertăți se pronunță în camera de consiliu, fără citarea părților, prin încheiere care nu este supusă căilor de atac. Întocmirea minutei este obligatorie*”.

S-a precizat de către judecător că, aparent, din formularea imperativă a art. 144 alin. (2) din Codul de procedură penală, coroborată cu lipsa unei mențiuni explicite în cuprinsul art. 342 din Codul de procedură penală a posibilității cenzurării încheierilor prin care judecătorul de drepturi și libertăți dispune asupra unor procedee probatorii, ar rezulta că judecătorul de cameră preliminară nu poate verifica legalitatea încheierilor amintite.

Însă, în doctrină și practica judecătorească, pornindu-se de la spiritul reglementării fazei camerei preliminare, a fost exprimat un punct de vedere contrar, considerându-se că fac obiect al controlului în camera preliminară și actele judecătorului de drepturi și libertăți prin care s-au dispus măsuri legate de probe pe care se întemeiază acuzația (a se vedea în acest sens Codul de procedură penală: Comentariu pe articole: art. 1—603, coordonator: M. Udroui, Ediția a 2-a, rev., București, Editura C.H. Beck, 2017, p. 342—343; pct. 12 din Minuta Întâlnirii reprezentanților C.S.M. cu președinții secțiilor penale ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și curților de apel, Sibiu, 24—25 septembrie 2015).

În opinia judecătorului de cameră preliminară, verificarea legalității administrării probelor nu poate fi limitată doar la actele îndeplinite de organele de urmărire penală cât timp textul de lege incident (art. 342 din Codul de procedură penală) nu prevede o astfel de restrângere a obiectului verificării camerei preliminare. În plus, trebuie subliniat că cenzura vizează exclusiv aspecte de legalitate — prin urmare, în camera preliminară nu s-ar putea pune în discuție aprecierea judecătorului de drepturi și libertăți cu privire la cerințele de fond ale prelungirii supravegherii — prevăzute de art. 139 din Codul de procedură penală.

În privința celei de-a doua chestiuni sesizate, s-a arătat că din analiza comparativă a dispozițiilor art. 91¹ alin. 4 din vechiul Cod de procedură penală, care stipula expres că „autorizația (de interceptare) poate fi **reînnoită înainte sau după expirarea celei anterioare ...**”, cu prevederile art. 144 alin. (1) din actualul Cod de procedură penală — care se referă explicit la **prelungirea** măsurii supravegherii (cuvânt ce exprimă continuitatea în timp a măsurii dispuse inițial) rezultă că răspunsul la această chestiune nu poate fi decât unul negativ; prin urmare, prelungirea trebuie dispusă înainte de expirarea termenului inițial.

În consecință, judecătorul de cameră preliminară de la Curtea de Apel Timișoara a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală în vederea pronunțării unei

hotărâri prealabile cu privire la interpretarea art. 342 raportat la art. 144 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, pentru a se stabili:

1) dacă judecătorul de cameră preliminară poate verifica legalitatea încheierii prin care judecătorul de drepturi și libertăți a dispus prelungirea măsurii de supraveghere tehnică;

2) dacă *prelungirea* supravegherii tehnice poate fi dispusă **după** expirarea mandatului de supraveghere tehnică emis inițial.

V. **Punctul de vedere al Direcției legislație, studii și documentare și informatică juridică din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție**

Direcția de specialitate din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție și-a exprimat punctul de vedere în sensul că sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, formulată în Dosarul nr. 3.328/1/2017, este **inadmisibilă**.

Astfel, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, privind prima întrebare, nu îndeplinește condiția de admisibilitate privind existența unei veritabile chestiuni de drept, conturată în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală. În acest sens au fost expuse următoarele :

• În considerentele **Deciziei nr. 15/2016** (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 550 din 21 iulie 2016), Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a constatat că, *deși în cuprinsul dispozițiilor art. 475 din Codul de procedură penală nu se menționează expres, cu ocazia verificării admisibilității sesizării trebuie analizată și existența unei veritabile chestiuni de drept, care să facă necesară o rezolvare de principiu prin pronunțarea unei hotărâri prealabile de către Înalta Curte de Casație și Justiție.*

• În considerentele **Deciziei nr. 19/2016** (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 874 din 1 noiembrie 2016), Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, reiterând jurisprudența sa, a subliniat că *sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție trebuie efectuată doar în situația în care, în cursul soluționării unei cauze penale, se pune problema interpretării și aplicării unor dispoziții legale neclare, echivoce, care ar putea da naștere mai multor soluții. Interpretarea urmărește cunoașterea înțelesului exact al normei, clarificarea sensului și scopului acesteia, așa încât procedura prealabilă nu poate fi folosită în cazul în care aplicarea corectă a dreptului se impune într-un mod atât de evident, încât nu lasă loc de îndoială cu privire la modul de soluționare a întrebării adresate.* De asemenea, în considerentele acestei decizii, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reținut că, *în cauză, o simplă lectură a textelor legale a căror interpretare se solicită este suficientă pentru a înțelege voința legiuitorului, o intervenție din partea instanței supreme nefiind necesară.*

În lumina jurisprudenței Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, s-a arătat că verificarea legalității supravegherii tehnice în procedura camerei preliminare nu generează existența unei veritabile chestiuni de drept, în raport cu considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 244/2017 și cu dispozițiile art. 102, art. 342 și următoarele din Codul de procedură penală.

Astfel, în considerentele **Deciziei nr. 244/2017** (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 529 din 6 iulie 2017), Curtea Constituțională a reținut că, *în cadrul procesului penal, posibilitatea contestării legalității măsurii supravegherii tehnice este circumstanțiată de legiuitor numai în ceea ce privește persoana inculpatului, în cadrul procedurii de cameră preliminară, după trimiterea în judecată, precum și în cadrul procedurii de cameră preliminară atunci când se soluționează plângerea împotriva soluției de clasare, dacă în cauză a fost pusă în mișcare acțiunea penală. Astfel, Curtea*

constată că reglementarea expresă a modalității de contestare a legalității măsurii supravegherii tehnice determină excluderea celorlalte persoane, care nu au nicio calitate în dosarul penal sau au calitatea de suspect, de la posibilitatea accederii la o instanță de judecată care să poată analiza acest aspect.

Așadar, verificarea legalității supravegherii tehnice în procedura camerei preliminare se realizează, conform art. 342 și următoarele din Codul de procedură penală, în contextul verificării legalității administrării probelor, operațiune care poate conduce la excluderea probelor, în condițiile art. 102 din Codul de procedură penală.

Din perspectiva neîndeplinirii condiției privind existența unei legături de dependență între lămurirea chestiunii de drept și soluționarea pe fond a cauzei, reglementată în dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală (a doua întrebare):

Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, privind a doua întrebare, nu îndeplinește condiția de admisibilitate prevăzută în art. 475 din Codul de procedură penală, referitoare la existența unei legături de dependență între lămurirea chestiunii de drept și soluționarea pe fond a cauzei, configurată în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală.

VI. Punctul de vedere al Ministerului Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția judiciară, prin concluziile formulate, a apreciat că **nu este îndeplinită condiția existenței unei chestiuni de drept** care să impună dezlegarea pe calea unei hotărâri prealabile.

Astfel, Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 244/2017 (*Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 529 din 6 iulie 2017; paragraful 66*) a reținut că „în cadrul procesului penal” posibilitatea contestării legalității măsurii supravegherii tehnice este circumstanțiată de legiuitor numai în ceea ce privește persoana inculpatului, în cadrul procedurii de cameră preliminară, după trimiterea în judecată (*chiar ipoteza cauzei în care a fost formulată sesizarea – n.n.*), precum și în cadrul procedurii de cameră preliminară atunci când se soluționează plângerea împotriva soluției de clasare, dacă în cauză a fost pusă în mișcare acțiunea penală.”

Chiar dacă dispozițiile legale care configurează chestiunea de drept (*art. 144, art. 342 și următoarele din Codul de procedură penală*) ar putea părea echivoce (*cel puțin cu privire la prima întrebare*), contextul jurisprudențial și doctrinar cu privire la această chestiune a conturat în mod evident, cu claritate, modalitatea corectă de aplicare a dispozițiilor legale în discuție.

S-a arătat că acest considerent are forță juridică obligatorie *erga omnes* întrucât susține dispozitivul deciziei menționate, de admitere a unei excepții de neconstituționalitate (*considerentul reprezintă unul dintre argumentele care fundamentează concluzia neconstituționalității dispozițiilor legale care exclud persoanele care nu au nicio calitate în dosarul penal sau au calitatea de suspect de la contestarea a posteriori a legalității măsurii supravegherii tehnice*).

De asemenea, s-a menționat că se impune a fi remarcat și faptul că, inclusiv sub imperiul legislației anterioare (*care nu prevedea nicio cale de atac împotriva încheierii de autorizare a interceptărilor și înregistrărilor audio sau video*), doctrina¹ a recunoscut posibilitatea unui control *a posteriori* și cu privire la acest tip de hotărâri: „Aflându-ne în fața unei hotărâri judecătorești nesusceptibile de vreo cale de atac, încheierea emisă (...) își va produce efectele ca și cum ar fi pe deplin legală, dar și temeinică. (...) Evident că, în cele din urmă, instanța va avea libertatea să aprecieze (...) relevanța și utilitatea informațiilor ce izvorăsc din folosirea procedurii respectiv desfășurat în baza actului judiciar menționat.”

Concluzia existenței unui control *a posteriori* asupra încheierii definitive prin care judecătorul de drepturi și libertăți se pronunță cu privire la măsurile de supraveghere tehnică a fost recunoscută în mod constant și de doctrina referitoare la noul Cod de procedură penală: „întră în competența judecătorului de cameră preliminară analiza legalității încheierilor prin care judecătorul de drepturi și libertăți a încuviințat supravegherea tehnică, respectiv a mijloacelor de probă obținute în urma procedurii probatorii încuviințat (*de pildă, se poate constata nulitatea procedurii probatorii încuviințat de un judecător de drepturi și libertăți cu încălcarea normelor de competență materială sau personală*)”²; „Încheierea judecătorului nu este supusă niciunei căi de atac, fiind însă posibilă analizarea legalității acesteia în cazul în care se solicită excluderea probelor nelegal administrate.”³; „Legalitatea acestei încheieri va fi supusă analizei abia în cadrul procedurii de cameră preliminară.”⁴; (...) fac obiect al controlului în camera preliminară și actele judecătorului de drepturi și libertăți prin care s-au dispus măsuri legate de probele pe care se întemeiază acuzația.”⁵

S-a mai arătat că aceeași concluzie este regăsită și în jurisprudență⁶, totodată, fiind împărțită de practicieni⁷.

Într-un asemenea context doctrinar și jurisprudențial, precum cel anterior expus, s-a arătat că nu mai există nicio îndoială rezonabilă cu privire la soluția chestiunii de drept ce face obiectul sesizării, motiv pentru care nici intervenția instanței supreme, în procedura prevăzută de art. 475 și următoarele din Codul de procedură penală, nu își găsește justificare.

Și în ceea ce privește al doilea aspect al chestiunii de drept ce face obiectul sesizării (*a doua întrebare*) nu sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate întrucât norma juridică susceptibilă de a fi interpretată (*art. 144 din Codul de procedură penală*) este suficient de clară, nu are aptitudinea de a da naștere la dificultăți rezonabile de interpretare. Termenii utilizați de legiuitor, atât în redactarea denumirii marginale a dispoziției legale, cât și a conținutului acesteia, sunt lipsiți de orice echivoc (*prelungirea măsurii supravegherii tehnice*) și au sensul comun (*prelungire — continuare, extindere a ceva preexistent*).

În aceste condiții, pentru a prelungi măsura supravegherii tehnice este necesar ca măsura să nu fi expirat, mandatul anterior să nu își fi încetat efectele.

Din această perspectivă, în ipoteza în care mandatul anterior (*emis original sau prelungit*) și-a încetat efectele, există numai

¹ M.V. Tudoran, *Considerații referitoare la nerespectarea dispozițiilor legale privind autorizarea interceptării și înregistrării de sunete și imagini în Dreptul nr. 12/2010*, p. 237, 238.

² M. Udriou, *Procedură penală. Partea generală. Noul Cod de procedură penală*, ediția 2, Editura C. H. Beck, 2015, p. 356.

³ M. Udriou, *Procedură penală. Partea generală. Partea specială*, Editura C. H. Beck, 2010, p. 131.

⁴ S. Grădinaru, *Supravegherea tehnică în Noul Cod de procedură penală*, Editura C. H. Beck, 2014, p. 55.

⁵ I. Kuglay în M. Udriou (*coordonator*), *Codul de procedură penală. Comentariu pe articole*, Editura C. H. Beck, 2015, p. 909; în același sens, C. Voicu, D. Atasiei, T. Manea în N. Volonciu (*coordonator științific*); A. S. Uzlău (*autor coordonator*), *Codul de procedură comentat, op. cit.*, p. 1009—1010.

⁶ Încheierea din 23 octombrie 2014 a judecătorului de cameră preliminară de la Curtea de Apel Cluj, Secția penală și de minori, definitivă prin Încheierea nr. 3.147 din 12 decembrie 2014 a judecătorului de cameră preliminară, Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția penală, în ceea ce privește posibilitatea judecătorului de cameră preliminară de a censura actele judecătorului de drepturi și libertăți și de a exclude probe administrate în baza hotărârii acestuia.

⁷ Minuta întâlnirii reprezentanților Consiliului Superior al Magistraturii cu președinții secțiilor penale ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și curților de apel, Sibiu, 24—25 septembrie 2015, p. 14; www.inm-lex.ro.

posibilitatea solicitării emiterii unui nou mandat de supraveghere tehnică și numai dacă durata maximă prevăzută de art. 144 alin. (3) din Codul de procedură penală a măsurii de supraveghere tehnică nu a fost atinsă. Într-o asemenea ipoteză, nu sunt posibile prelungirea și nici reînnoirea mandatului de supraveghere tehnică, instituție specifică Codului de procedură penală anterior și care nu a mai fost preluată în actualul Cod de procedură penală.

În concluzie, în raport cu faptul că reglementarea asigură o configurare explicită a noțiunilor pe care le utilizează și care nu au un alt înțeles decât cel comun, curent, este realizată înțelegerea cu ușurință a normei de către destinatarul acesteia și evitarea interpretărilor greșite; inexistența niciunui dubiu asupra interpretării textelor echivalează cu lipsa unei chestiuni de drept (*Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, Decizia nr. 6 din 2 martie 2016*).

În consecință, în raport cu argumentele prezentate și care demonstrează neîndeplinirea condițiilor de admisibilitate (*inexistența unei veritabile chestiuni de drept*), în temeiul art. 475—477 din Codul de procedură penală, Ministerul Public a solicitat respingerea, ca inadmisibilă, a sesizării Curții de Apel Timișoara — Secția penală.

VII. Punctele de vedere exprimate de curțile de apel și instanțele judecătorești arondate

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) din Codul de procedură penală, cu referire la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, s-a solicitat punctul de vedere al instanțelor judecătorești asupra chestiunilor de drept supuse dezlegării.

Au comunicat puncte de vedere asupra problemelor de drept în discuție Curtea de Apel Alba Iulia, Curtea de Apel Bacău, Curtea de Apel București, Curtea de Apel Brașov, Curtea de Apel Cluj, Curtea de Apel Constanța, Curtea de Apel Craiova, Curtea de Apel Galați, Curtea de Apel Iași, Curtea de Apel Oradea, Curtea de Apel Pitești, Curtea de Apel Ploiești, Curtea de Apel Suceava, Curtea de Apel Târgu Mureș și Curtea de Apel Timișoara, care, după caz, au făcut referire și la opiniile unora dintre instanțele arondate.

Cu privire la prima întrebare „dacă judecătorul de cameră preliminară poate verifica legalitatea încheierii prin care judecătorul de drepturi și libertăți a dispus prelungirea măsurii de supraveghere tehnică” instanțele au transmis două opinii.

a) Astfel, în cadrul unor puncte de vedere transmise de instanțe s-a menționat că judecătorul de cameră preliminară **poate** verifica legalitatea încheierii prin care judecătorul de drepturi și libertăți a dispus prelungirea măsurii de supraveghere tehnică, avându-se în vedere, în esență, că judecătorul de cameră preliminară poate verifica *legalitatea* încheierii prin care judecătorul de drepturi și libertăți a dispus prelungirea măsurii de supraveghere tehnică, însă nu și temeinicia soluției dispuse.

De asemenea, s-a opinat că judecătorul de cameră preliminară poate verifica legalitatea acestor încheieri ale judecătorului de drepturi și libertăți, fără a le desființa, iar, în situația în care constată nelegalitatea, poate exclude probele administrate în mod nelegal.

S-a mai menționat că judecătorul, în faza de cameră preliminară, poate verifica legalitatea încheierii prin care judecătorul de drepturi și libertăți a dispus prelungirea măsurii de supraveghere tehnică, aceasta fiind una dintre măsurile legate de probele pe care se întemeiază acuzația, iar judecătorul de cameră preliminară nu este limitat doar în a verifica legalitatea actelor îndeplinite de organele de urmărire penală.

În sprijinul acestei susțineri, instanțele au făcut referire la argumente ce reies din considerentele **Deciziei nr. 244/6.04.2017**

a Curții Constituționale, precum și cele din Cauza CEDO *Pruteanu contra României*, din ambele rezultând necesitatea existenței unui mecanism prin care să se garanteze persoanei interesate posibilitatea invocării nelegalității dispunerii măsurilor de supraveghere tehnică.

S-a arătat că Decizia Curții Constituționale anterior menționată a făcut referire explicită la controlul *a posteriori* al autorizării de către judecătorul de drepturi și libertăți, iar modalitatea în care s-ar putea efectua acest control ar fi în procedura de cameră preliminară.

De asemenea, în cadrul punctelor de vedere transmise la dosar s-a mai menționat fie că judecătorul de cameră preliminară poate verifica doar din punct de vedere al *competenței* legalitatea încheierii prin care judecătorul de drepturi și libertăți a dispus prelungirea măsurii de supraveghere tehnică, fie că este redundantă supunerea repetată sub aspectul legalității verificărilor deja efectuate în faza de urmărire penală a măsurii de supraveghere tehnică și în cadrul procedurii de cameră preliminară, în condițiile în care verificarea, sub aspectul legalității, a măsurii de supraveghere tehnică a fost deja efectuată de judecătorul de drepturi și libertăți (un magistrat).

b) În ceea ce privește opinia exprimată de judecătorii în sensul că judecătorul de cameră preliminară **nu** poate verifica legalitatea încheierii prin care judecătorul de drepturi și libertăți a dispus prelungirea măsurii de supraveghere tehnică, aceasta a fost fundamentată pe considerentul că încheierea respectivă este definitivă și are autoritate de lucru judecat.

Astfel, s-a avut în vedere că, potrivit art. 342 din Codul de procedură penală, judecătorul de cameră preliminară verifică legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală, astfel că acesta poate verifica, sub aspectul legalității, *numai* actele emise de organele de urmărire penală, nu și actele emise de judecătorul de drepturi și libertăți. O altă interpretare ar însemna crearea unei căi suplimentare de atac împotriva încheierii judecătorului de drepturi și libertăți. Or, s-a apreciat că nu este posibilă o astfel de cale suplimentară de atac, dispozițiile Codului de procedură penală fiind de strictă interpretare.

În sprijinul acestei opinii, s-a mai menționat că verificarea legalității și temeiniciei încheierii judecătorului de drepturi și libertăți de prelungire a măsurii de supraveghere tehnică excedează competenței funcționale a judecătorului de cameră preliminară, întrucât acesta poate verifica doar competența legalității actului de sesizare, a probelor administrate la urmărirea penală sau a actelor de urmărire penală efectuate în cauză. În măsura în care apreciază că încheierea judecătorului de drepturi și libertăți ar fi viciată din diverse motive, poate înlătura probele astfel obținute ca nelegale, dar fără a se putea pronunța, în mod formal, în sensul constatării nelegalității încheierii. Judecătorul de cameră preliminară nu are competența funcțională în verificarea legalității și temeiniciei actelor îndeplinite de judecătorul de drepturi și libertăți, în condițiile în care legiuitorul a stabilit pentru fiecare categorie de încheieri, dacă se poate formula cale de atac și care este aceasta.

Cu privire la a doua întrebare „dacă prelungirea supravegherii tehnice poate fi dispusă după expirarea mandatului de supraveghere tehnică emis inițial”, de asemenea, prin punctele de vedere transmise sunt conturate două opinii:

a) Sub acest aspect, o primă opinie transmisă de instanțe a fost în sensul că prelungirea supravegherii tehnice **nu** poate fi dispusă după expirarea mandatului de supraveghere tehnică emis inițial, apreciindu-se că, din momentul în care mandatul de supraveghere tehnică emis inițial a încetat, nu mai poate exista

situația prelungirii unui mandat din moment ce acesta a încetat să își producă efectele prin expirarea lui.

Așadar, după expirarea mandatului de supraveghere tehnică emis inițial, măsura supravegherii tehnice va fi luată din nou și, pe cale de consecință, va fi emis un nou mandat de supraveghere tehnică, și nu prelungită măsura.

Prelungirea supravegherii tehnice trebuie dispusă *înainte* de expirarea termenului inițial, în vederea asigurării continuității în timp a măsurii, raportată la scopul urmărit.

S-a mai avut în vedere, în exprimarea acestei opinii, diferența de reglementare cuprinsă în art. 91¹ alin. 4 din Codul de procedură penală anterior și art. 144 din Codul de procedură penală.

b) Un alt punct de vedere exprimat a fost în sensul că prelungirea supravegherii tehnice **poate** fi dispusă și după expirarea mandatului de supraveghere tehnică emis inițial, neexistând un text legal care să interzică acest lucru și neproducându-se nicio vătămare procesuală.

De asemenea, s-a mai arătat că prelungirea supravegherii tehnice poate fi dispusă după expirarea mandatului de supraveghere tehnică emis inițial, întrucât nicio dispoziție legală în materia măsurilor de supraveghere tehnică nu obligă organul judiciar la autorizarea prelungirii numai anterior expirării mandatului emis inițial.

În acest sens, s-a menționat că sunt situații juridice în care legiuitorul a prevăzut expres o astfel de reglementare, ca în cazul dispozițiilor art. 235 alin. (6) din Codul de procedură penală, care stipulează că „judecătorul de drepturi și libertăți se pronunță asupra propunerii de prelungire a arestării preventive înainte de expirarea duratei acesteia”.

VIII. Examenul jurisprudenței

1. Jurisprudența relevantă a Curții Constituționale

A fost identificată **Decizia nr. 244/2017 din data de 6 aprilie 2017**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 529 din data de 6 iulie 2017, referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 145 din Codul de procedură penală.

2. Jurisprudența relevantă a Înaltei Curți de Casație și Justiție

A fost identificată **Încheierea nr. 3.147 din 12 decembrie 2014** a judecătorului de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală, pronunțată în Dosarul nr. 905/33/2014/a1.

IX. Opinia specialiștilor consultați

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (1) raportat la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, a fost cerută opinia specialiștilor în drept penal din cadrul facultăților de drept ale universităților din București, Cluj-Napoca, Craiova, Iași, Sibiu, Timișoara, precum și din cadrul Institutului de Cercetări Juridice al Academiei Române, cu privire la chestiunea de drept ce formează obiectul sesizării, însă aceștia nu au dat curs solicitării, nefiind transmis niciun punct de vedere.

X. Dispoziții legale incidente

Art. 342 din Codul de procedură penală — Obiectul procedurii de cameră preliminară

Obiectul procedurii camerei preliminare îl constituie verificarea, după trimiterea în judecată, a competenței și a legalității sesizării instanței, precum și verificarea legalității administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală.

Art. 139 din Codul de procedură penală — Supravegherea tehnică

(1) Supravegherea tehnică se dispune de judecătorul de drepturi și libertăți atunci când sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) există o suspiciune rezonabilă cu privire la pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni dintre cele prevăzute la alin. (2);

b) măsura să fie proporțională cu restrângerea drepturilor și libertăților fundamentale, date fiind particularitățile cauzei, importanța informațiilor ori a probelor ce urmează a fi obținute sau gravitatea infracțiunii;

c) probele nu ar putea fi obținute în alt mod sau obținerea lor ar presupune dificultăți deosebite ce ar prejudicia ancheta ori există un pericol pentru siguranța persoanelor sau a unor bunuri de valoare.

Art. 140 din Codul de procedură penală — Procedura de emitere a mandatului de supraveghere tehnică

(1) Supravegherea tehnică poate fi dispusă în cursul urmăririi penale, pe o durată de cel mult 30 de zile, la cererea procurorului, de judecătorul de drepturi și libertăți de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în primă instanță sau de la instanța corespunzătoare în grad acesteia în a cărei circumscripție se află sediul parchetului din care face parte procurorul care a formulat cererea. [...]

(3) Cererea prin care se solicită încuviințarea supravegherii tehnice se soluționează în aceeași zi, în camera de consiliu, fără citirea părților. Participarea procurorului este obligatorie.

(4) În cazul în care apreciază că cererea este întemeiată, judecătorul de drepturi și libertăți dispune, prin încheiere, admiterea cererii procurorului și emite de îndată mandatul de supraveghere tehnică. Întocmirea minutei este obligatorie. [...]

(6) În cazul în care judecătorul de drepturi și libertăți apreciază că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 139 și prevederile alin. (1) din prezentul articol, dispune, prin încheiere, respingerea cererii de încuviințare a măsurii supravegherii tehnice.

(7) Încheierea prin care judecătorul de drepturi și libertăți se pronunță asupra măsurilor de supraveghere tehnică nu este supusă căilor de atac.

(8) O nouă cerere de încuviințare a aceleiași măsuri poate fi formulată numai dacă au apărut ori s-au descoperit fapte sau împrejurări noi, necunoscute la momentul soluționării cererii anterioare de către judecătorul de drepturi și libertăți.

Art. 144 din Codul de procedură penală — Prelungirea măsurii supravegherii tehnice

(1) Măsura supravegherii tehnice poate fi prelungită, pentru motive temeinic justificate, de către judecătorul de drepturi și libertăți de la instanța competentă, la cererea motivată a procurorului, în cazul în care sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 139, fiecare prelungire neputând depăși 30 de zile.

(2) Judecătorul de drepturi și libertăți se pronunță în camera de consiliu, fără citirea părților, prin încheiere care nu este supusă căilor de atac. Întocmirea minutei este obligatorie.

(3) Durata totală a măsurilor de supraveghere tehnică, cu privire la aceeași persoană și aceeași faptă, nu poate depăși, în aceeași cauză, 6 luni, cu excepția măsurii de supraveghere video, audio sau prin fotografiere în spații private, care nu poate depăși 120 de zile.

Art. 91¹ din Codul de procedură penală anterior

Condițiile și cazurile de interceptare și înregistrare a convorbirilor sau comunicărilor efectuate prin telefon sau prin orice mijloc electronic de comunicare

[...]

(4) Autorizația poate fi reînnoită, înainte sau după expirarea celei anterioare, în aceleași condiții, pentru motive temeinic justificate, fiecare prelungire neputând depăși 30 de zile.

[...]

XI. Raportul asupra chestiunii de drept supuse dezlegării

Analizând chestiunea de drept supusă dezlegării, judecătorul-raportor a apreciat că se impune respingerea, ca inadmisibilă, a sesizării formulate de Curtea de Apel Timișoara — Secția penală în Dosarul nr. 5.190/108/2017/a1.

XII. Înalta Curte de Casație și Justiție

Examinând sesizarea formulată de Curtea de Apel Timișoara — Secția penală, raportul întocmit de judecătorul-raportor asupra chestiunilor de drept ce se solicită a fi dezlegate, reține următoarele:

Admisibilitatea sesizării:

În conformitate cu dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală: „Dacă, în cursul judecării, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că există o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

Pentru a avea aptitudinea de a investi completul competent al Înaltei Curți de Casație și Justiție, solicitarea instanței de trimitere trebuie analizată din perspectiva îndeplinirii cumulative a cerințelor textului de lege anterior menționat.

Examinând sesizarea formulată de Curtea de Apel Timișoara — Secția penală, din perspectiva îndeplinirii cerințelor de admisibilitate, Înalta Curte constată că nu este îndeplinită condiția de admisibilitate privind *existența unei veritabile chestiuni de drept*.

Astfel, în cauza ce face obiectul Dosarului nr. 5.190/108/2017/a1, Curtea de Apel Timișoara — Secția penală a fost investită cu soluționarea contestației formulate de inculpatul T.C. împotriva Încheierii penale nr. 175 din 2.10.2017, pronunțată de judecătorul de cameră preliminară din cadrul Tribunalului Arad în Dosarul nr. 5.190/108/2017/a1, având ca obiect verificarea, după trimiterea în judecată, a competenței și a legalității sesizării instanței, precum și verificarea legalității administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală.

Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel Timișoara — Secția penală, investit cu soluționarea contestației formulate de inculpat, a reținut că în procedura de cameră preliminară desfășurată în fața judecătorului de cameră preliminară din cadrul Tribunalului Arad inculpatul a solicitat, printre altele, excluderea tuturor probelor obținute ca urmare a punerii în executare, începând cu data de 23.06.2016, a Mandatului de supraveghere tehnică nr. 22/UP (inclusiv a proceselor verbale de redare a convorbirilor telefonice interceptate), pe motiv că au fost obținute nelegal.

În motivarea acestei solicitări de excludere a probelor, inculpatul a invocat faptul că prin Încheierea nr. 39, pronunțată la data de 26 aprilie 2016, de către judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul Tribunalului Arad, s-a dispus admiterea cererii formulate de Parchetul de pe lângă Tribunalul Arad și încuviințarea supravegherii tehnice în ceea ce îl privește, pe o perioadă de 30 de zile, începând cu data de 26.04.2016, ora 12,00, până la data de 25.05.2016, ora 12,00, fiind emis Mandatul de supraveghere tehnică nr. 22/UP. De asemenea a arătat că autorizarea judecătorului de drepturi și libertăți expira la data de 25.05.2016, iar, în lipsa unei solicitări de prelungire a acestui mandat *formulate anterior expirării măsurii*, mandatul de supraveghere tehnică a încetat, de drept, în aceeași zi (25.05.2016). Însă, în cauză, deși Mandatul de supraveghere tehnică nr. 22/UP a încetat la data de 25.05.2016, în mod nelegal, la data de 22.06.2016, procurorul de caz a întocmit un referat prin care a solicitat judecătorului de drepturi și libertăți din cadrul Tribunalului Arad *prelungirea* Mandatului de

supraveghere tehnică nr. 22/UP, solicitare ce a fost admisă prin Încheierea nr. 62 pronunțată la data de 22.06.2016, dispunându-se prelungirea Mandatului de supraveghere tehnică nr. 22/UP pentru încă o perioadă de 30 de zile, începând cu data de 23.06.2016 până în data de 22.07.2016.

Având în vedere aspectele anterior menționate, inculpatul a susținut că prelungirea Mandatului de supraveghere tehnică nr. 22/UP s-a dispus în mod nelegal, motiv pentru care a solicitat excluderea tuturor probelor obținute ca urmare a punerii în executare, pentru a doua oară, a acestui mandat (inclusiv a proceselor-verbale de redare a convorbirilor telefonice interceptate). Ca atare a invocat incidența dispozițiilor art. 102 alin. (2) din Codul de procedură penală referitoare la excluderea probelor, întrucât probele rezultate ca urmare a punerii în executare a mandatului de supraveghere tehnică au fost obținute în mod nelegal.

Prin Încheierea penală nr. 175 din 2.10.2017 pronunțată de judecătorul de cameră preliminară din cadrul Tribunalului Arad, pronunțată în Dosarul nr. 5.190/108/2017/a1, în baza art. 345 alin. (1) din Codul de procedură penală, au fost respinse cererile și excepțiile cu privire la legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală, formulate de inculpatul T.C.

În motivarea soluției de respingere au fost invocate, în esență, două argumente:

— *Încheierile prin care judecătorul de drepturi și libertăți dispune luarea, respectiv prelungirea mandatului de supraveghere tehnică sunt definitive, se bucură de autoritate de lucru judecat, iar acestea nu pot fi desființate în procedura de cameră preliminară. A opina în sens contrar, respectiv că aceste încheieri pot fi desființate, ar echivala cu reglementarea unei căi de atac de retractare, ceea ce legiuitorul nu a prevăzut în cadrul procedurii de cameră preliminară;*

— *Nicio dispoziție legală nu interzice acordarea prelungirii cu respectarea strictă a continuității neîntrerupte și nici nu obligă organul judiciar la autorizarea prelungirii numai anterior expirării mandatului emis inițial.*

Așadar, examinând sesizarea formulată de Curtea de Apel Timișoara — Secția penală, din perspectiva cerințelor de admisibilitate, cu privire la **condiția existenței unei chestiuni de drept care să impună o rezolvare de principiu prin pronunțarea unei hotărâri prealabile**, Înalta Curte de Casație și Justiție reamintește că în considerentele **Deciziei nr. 19/2016** (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 874 din 1 noiembrie 2016), Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, reiterând jurisprudența sa, a subliniat că sesizarea, conform art. 475 din Codul de procedură penală, trebuie efectuată doar în situația în care, în cursul soluționării unei cauze penale, se pune problema **interpretării și aplicării unor dispoziții legale neclare, echivoce, care ar putea da naștere mai multor soluții**. Interpretarea urmărește cunoașterea înțelesului exact al normei, clarificarea sensului și scopului acesteia, așa încât **procedura prealabilă nu poate fi folosită în cazul în care aplicarea corectă a dreptului se impune într-un mod atât de evident, încât nu lasă loc de îndoială cu privire la modul de soluționare a întrebării adresate**. De asemenea, în considerentele aceleiași decizii, s-a reținut că, în cauza respectivă, **o simplă lectură a textelor legale a căror interpretare se solicită este suficientă pentru a înțelege voința legiuitorului**, o intervenție din partea instanței supreme nefiind necesară.

Analizând îndeplinirea cerinței de admisibilitate, chiar dacă dispozițiile legale care reglementează chestiunea de drept cu care a fost sesizat Completul pentru dezlegarea unor chestiuni

de drept în materie penală (art. 342 și art. 144 din Codul de procedură penală) ar putea părea neclare, Înalta Curte de Casație și Justiție constată că jurisprudența și doctrina în materie oferă suficiente repere privind modalitatea de aplicare a dispozițiilor legale în discuție, pe baza cărora instanța de trimitere ar putea să aprecieze asupra situației concrete cu judecarea căreia a fost investită.

Astfel, Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 244/2017 (publicată în *Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 529 din 6 iulie 2017; paragraful 66*) a reținut că „în cadrul procesului penal, posibilitatea contestării legalității măsurii supravegherii tehnice este circumstanțiată de legiuitor numai în ceea ce privește persoana inculpatului, în cadrul procedurii de cameră preliminară, după trimiterea în judecată, precum și în cadrul procedurii de cameră preliminară atunci când se soluționează plângerea împotriva soluției de clasare, dacă în cauză a fost pusă în mișcare acțiunea penală.”

Aceste considerente, care susțin dispozitivul deciziei menționate, de admitere a unei excepții de neconstituționalitate, **delimitază cadrul procesual în care poate fi contestată a posteriori legalitatea măsurii supravegherii tehnice, respectiv în cadrul procedurii de cameră preliminară.**

Cât privește posibilitatea judecătorului de cameră preliminară de a cenzura actele judecătorului de drepturi și libertăți și de a exclude probe administrate în baza hotărârii acestuia, relevantă este încheierea judecătorului de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția penală nr. 3.147 din 12.12.2014, potrivit căreia fac **obiect al controlului în camera preliminară și actele judecătorului de drepturi și libertăți prin care s-au dispus măsuri legate de probele pe care se întemeiază acuzația.**

Aceeași concluzie a existenței unui control a posteriori asupra încheierii definitive prin care judecătorul de drepturi și libertăți se pronunță cu privire la măsurile de supraveghere tehnică a fost evidențiată și în doctrină.

Spre exemplu, s-a considerat că sunt supuse verificării **toate actele efectuate în cursul urmăririi penale pe care se întemeiază acuzația, indiferent de organul care le-a dispus, care le-a autorizat sau le-a efectuat**, argumentele care au fundamentat această concluzie doctrinară fiind următoarele: „(i) potrivit art. 3 alin. (6) din Codul de procedură penală judecătorul de cameră preliminară se pronunță asupra legalității «probelor pe care se bazează actul de sesizare», fără ca textul să distingă între diferitele categorii de acte de urmărire penală care se circumscriu administrării unei probe; (ii) exercitarea de către judecătorul de drepturi și libertăți a funcției de dispoziție asupra unor acte și măsuri în cursul urmăririi penale este justificată prin protecția specială acordată unor aspecte particulare ale drepturilor persoanei, ținând fie de libertatea acesteia, fie de protecția vieții ei private, respectiv acelea «care restrâng drepturile și libertățile fundamentale» [art. 3 alin. (5) din Codul de procedură penală]; instituită numai în considerarea acestor limitate scopuri, exercitarea de către judecător, cu privire la un anume act, a funcției de dispoziție asupra drepturilor și libertăților fundamentale este menită exclusiv să asigure, la momentul luării unei măsuri de o anumită gravitate, protecția valorilor privind libertatea și viața privată a persoanelor (persoane care pot fi și altele decât suspectul sau inculpatul) și nu este menită să se substituie oricărui control ulterior de legalitate asupra actului procesual respectiv.”⁸

Așadar, contextul jurisprudențial și doctrinar evidențiat anterior oferă suficiente argumente pe baza cărora se poate aprecia, în concret, cu privire la obiectul procedurii de cameră preliminară, din perspectiva limitelor în care poate fi efectuată verificarea legalității administrării probelor în această etapă procesuală.

În ceea ce privește cel de-al doilea aspect al chestiunii de drept ce face obiectul sesizării, cu referire la dispozițiile art. 144 din Codul de procedură penală, folosirea de către legiuitor a sintagmei „prelungirea măsurii supravegherii tehnice” înlătură orice echivoc prin raportare la înțelesul comun al termenului „prelungire”.

Astfel, în accepțiunea uzuală a termenului, prin „prelungire” se înțelege extindere a ceva existent.

În „Noul dicționar explicativ al limbii române”, verbul a se prelungi are următoarele înțelesuri: „1) A se lungi în continuare (în spațiu); a se întinde mai departe. 2) A-și urma cursul fără a se întrerupe; a se desfășura mai departe (în timp); a continua; a ține; a dura”.⁹

De asemenea, pe lângă această metodă de interpretare gramaticală, un argument suplimentar, în măsură să contribuie la stabilirea sensului termenului, rezultă din compararea dispozițiilor art. 91¹ alin. (4) din Codul de procedură penală anterior și art. 144 alin. (1) din Codul de procedură penală, care s-au succedat în timp, dar au reglementat condițiile prelungirii măsurii supravegherii tehnice.

Astfel, potrivit art. 91¹ alin. (4) din Codul de procedură penală anterior, „autorizația poate fi reînnoită, înainte sau după expirarea celei anterioare, în aceleași condiții, pentru motive temeinic justificate, fiecare prelungire neputând depăși 30 de zile.”

În conformitate cu art. 144 alin. (1) din Codul de procedură penală, măsura supravegherii tehnice poate fi prelungită, pentru motive temeinic justificate, de către judecătorul de drepturi și libertăți de la instanța competentă, la cererea motivată a procurorului, în cazul în care sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 139, fiecare prelungire neputând depăși 30 de zile.

Din examinarea celor două dispoziții legale se observă că actualul Cod de procedură penală nu a mai preluat dispoziția care permitea reînnoirea mandatului de supraveghere tehnică, instituție specifică Codului de procedură penală anterior.

Or, tocmai această modificare intervenită, constând în înlăturarea sintagmei „înainte sau după expirarea celei anterioare”, pune în evidență voința legiuitorului de a da semnificație deplină înțelesului comun al termenului „prelungire”.

În consecință, în raport cu argumentele prezentate anterior, care demonstrează neîndeplinirea condiției de admisibilitate privind *existența unor veritabile chestiuni de drept*, sesizarea de față este inadmisibilă.

Față de aceste considerente, Înalta Curte de Casație și Justiție va respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Timișoara — Secția penală în Dosarul nr. 5.190/108/2017/a1 prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a următoarelor chestiuni de drept:

„1) *dacă judecătorul de cameră preliminară poate verifica legalitatea încheierii prin care judecătorul de drepturi și libertăți a dispus prelungirea măsurii de supraveghere tehnică;*

2) *dacă prelungirea supravegherii tehnice poate fi dispusă după expirarea mandatului de supraveghere tehnică emis inițial.”*

⁸ I. Kuglay în M. Udroui (coordonator), *Codul de procedură penală. Comentariu pe articole, op. cit.*, 2015, p. 909.

⁹ Noul dicționar explicativ al limbii române, Editura Litera internațional, 2002.

Pentru motivele arătate, în temeiul art. 475 și art. 477 din Codul de procedură penală,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Timișoara — Secția penală în Dosarul nr. 5.190/108/2017/a1 prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a următoarelor chestiuni de drept:

„1) dacă judecătorul de cameră preliminară poate verifica legalitatea încheierii prin care judecătorul de drepturi și libertăți a dispus prelungirea măsurii de supraveghere tehnică;

2) dacă prelungirea supravegherii tehnice poate fi dispusă după expirarea mandatului de supraveghere tehnică emis inițial.”

Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 8 februarie 2018.

PREȘEDINTELE CU DELEGAȚIE AL SECȚIEI PENALE

A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

judecător **MIRELA SORINA POPESCU**

Magistrat-asistent,
Claudia Nicoleta Nedelea

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948493 091721